

JUSTITTS MINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. april 2012
Kontor: Civilkontoret
Sagsbeh: Christina Hjeresen
Sagsnr.: 2012-0030-0684
Dok.: 377281

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 584 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. marts 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Morten Bødskov

/

Cristina A. Gulisano

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 584 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, som opfølgning på sit svar på spørgsmål 3 til L 61, redegøre for, hvorfor der i forhold til L 61 ikke følges samme praksis som ved L 55 (forhøjelse af den kriminelle lavalder), i forhold til straffelovens § 3, idet personer der er dømt og p.t. afsoner domme pådømt i henhold til de nugældende regler vedr. knivforbud, ikke får omgjort deres straf fra fængsel til bøde, som følge af det ændrede retsgrundlag, der vil gælde efter L 61 måtte være vedtaget og trådt i kraft?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Straffelovens § 3 vedrører tilfælde, hvor der er forskel på lovgivningen på gerningstidspunktet og på pådømmelsestidspunktet. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”§ 3. Er den ved en handlings påkendelse gældende straffelovgivning forskellig fra den, der gjaldt ved handlingens foretagelse, afgøres spørgsmålet om strafbarhed og straf efter den senere lov, dog at afgørelsen ikke derved må blive strengere end efter den ældre lov. Beror ophøret af lovens gyldighed på ydre, strafskylden uvedkommende forhold, bliver handlingen at bedømme efter den ældre lov.

Stk. 2. Bortfalder uden for sidstnævnte tilfælde ved lov en handlings strafbarhed, bortfalder også den for sådan handling idømte, men ikke fuldbyrdede straf. Den dømte kan forlange, at spørgsmålet om straffens bortfald ved påtalemyndighedens foranstaltning indbringes for den ret, der har påkendt sagen i første instans. Afgørelsen træffes ved kendelse.”

Bestemmelsens stk. 1 fastsætter således, hvilke regler domstolene skal anvende ved afgørelsen af sagen i en situation, hvor loven er ændret efter gerningstidspunktet, men før tidspunktet for domstolens afgørelse. Bestemmelsen omfatter tilfælde, hvor straffen for en handling bliver ændret (strafskærpelse/strafformildelse), og tilfælde, hvor en handlings strafbarhed bortfalder (afkriminalisering). Det følger af bestemmelsen, at det er den lov, der gælder på afgørelsestidspunktet, der skal anvendes. Det gælder dog ikke, hvis det vil føre til en strengere straf end den, der var gældende på gerningstidspunktet. I så fald er det reglerne på gerningstidspunktet, der skal anvendes.

Hvis lovændringen indebærer, at en handling ikke længere er strafbar på afgørelsestidspunktet, følger det af bestemmelsen, at den pågældende ikke skal straffes.

Bestemmelsens stk. 2 omhandler alene den situation, hvor en handling strafbarhed bortfalder, dvs. ved en afkriminalisering. Bestemmelsen finder således ikke anvendelse ved ændringer af straffniveauet. Det følger af bestemmelsen, at der ved afkriminalisering af en handling skal ske bortfald af den straf, som gerningsmanden er idømt, men som endnu ikke er fuldbyrdet. Det betyder eksempelvis, at en idømt fængselsstraf ikke skal afsones.

Ved lov nr. 274 af 27. marts 2012 om ændring af våbenloven blev straffen for våbenlovovertrædelser ændret, således at der nu som udgangspunkt skal idømmes bødestraf i førstegangstilfælde for overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, om ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted.

Ændringen af våbenloven indebærer således en nedsættelse af straffen for besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted. Ændringen af våbenloven indebærer imidlertid ingen ændringer i, hvad der er strafbart efter våbenlovens § 4, stk. 1, og der er således ikke tale om bortfald af en handling strafbarhed (afkriminalisering). I denne situation finder straffelovens § 3, stk. 2, om bortfald af idømte, men endnu ikke fuldbyrdede, straffe således ikke anvendelse.

Anderledes forholder det sig med lov nr. 158 af 28. februar 2012, hvor den kriminelle lavalder blev forhøjet til 15 år. Her er der tale om en lovændring, som indebærer, at handlinger begået af 14-årige ikke længere kan straffes, dvs. om bortfald af strafbarheden, og idømte, men endnu ikke fuldbyrdede, straffe bortfalder således efter straffelovens § 3, stk. 2.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, som Rigsadvokaten har oplyst.